

[H. P. Johansen.]

højttærede minister for dets fremsættelse og anbefaler det til en velvillig behandling her i landstinget.

Elmqvist: Jeg vil gerne straks sige, at mit parti er velvilligt indstillet overfor principperne i det foreliggende lovforslag. Vi indrømmer, at der her foreligger et problem, der trænger til at tages op til drøftelse og til en vis løsning. Derimod er der enkeltheder i lovforslaget, som vi mener afføder betæneligheder, og som det derfor vil være nødvendigt at underkaste en indgående drøftelse i et udvalg.

Vi har intet at indvende imod § 1, altså ændringen af § 8 i den gældende lov. Vi finder det naturligt at ophæve den hidtil gældende lovbestemmelse, ifølge hvilken adoptanter, der har livsarvinger, ikke kan foretage adoption, uden at vægtige grunde taler derfor. Der kan foreligge så mange grunde for adoption, f. eks. adoption af et forældreløst barn indenfor ens slægt, at det er naturligt, at adoptionen finder sted, selvom der måske ikke kan siges at foreligge det, der er den nugældende lovs kriterium, nemlig vægtige grunde. Og iøvrigt må vi mene, at der i almindelighed bør være frihed for forældre til, selvom de har livsarvinger, at adoptere andre børn, når de i loven opstillede betingelser iøvrigt er opfyldt. Der er efter vor mening ingen grund til, at staten her skal være formynder.

Vi har heller ingen betæneligheder ved at gå med til, at adoption kan hæves, når barnet lider af sindssygdighed eller åndssvaghed. Derimod er vi betænkelige ved ordene „betydelig legemlig mangel eller alvorlig og langvarig sygdom“; vi finder, at de kan komme til at ramme tilfælde, hvor en ophævelse vil kunne virke uretfærdigt overfor barnet, navnlig overfor barnet. Lad os f. eks. sige, at et barn bliver adopteret, når det er 2 år. Efter lovforslaget skal forholdet derefter kunne kræves ophævet, indtil barnet er 7 år. Drejer det sig f. eks. om et døvstumt barn — og døvstumhed er netop nævnt som et af eksemplerne på tilfælde, hvor man skal kunne kræve forholdet ophævet —, kan det ikke nægtes, at resultatet kan virke meget hårdt og meget uretfærdigt. Det pågældende barn elsker sine forældre, er kommet til at hænge ved sine adoptivforældre, betragter dem som sine egne forældre, og lad os tilføje, hvad der også er meget naturligt, at moderen i høj grad elsker barnet. Selvom et sådant lille barn anbringes på et døv-

stummeinstitut, kan det alligevel forvolde det uhyre sorg for hele livet, at de forældre, som barnet således er kommet til at elske, støder det væk fra sig. Eller lad os sige, at barnet, som jeg nævnte, selvom det er døvstumt, omfattes med meget stor kærlighed af moderen, således som det meget ofte vil være tilfældet, fordi en af kvindernes allersmukkeste egenskaber netop er den, at deres kærlighed bliver særlig intens overfor de små skabninger, som naturen har været ond ved, og som derfor trænger ganske særligt til moderkærligheden, til den kvindelige kærlighed. Adoptivfaderen derimod vil måske i et sådant tilfælde af med barnet. Det døvstumme barn skuffer hans forventninger; han ræsonnerer som så: det vil kun koste ham penge o. s. v.; derfor vil han have adoptivforholdet ophævet. Det er givet, at hvis et sådant tilfælde foreligger, rummer bestemmelserne, som her foreslås — foruden at det i høj grad kan være synd og skam for barnet —, en kim til konsekvenser af i høj grad uheldig art indenfor ægteskabet, konsekvenser, som måske kan medføre, at ægteskabet fuldstændig ødelægges. Er manden tilstrækkelig stærk og hensynsløs, vil han ikke lade adoptivmoderen i fred, før hun giver efter, og giver hun ikke efter, og vil hun ikke af med barnet, vil forholdet kunne blive en kilde til evig ufred og kiv i et måske ellers lykkeligt ægteskab.

Den samme betænelighed gælder også i tilfælde af sygdom, i tilfælde af de sygdomsarter, som er nævnt i lovforslaget, omend det er noget ubestemt, og betæneligheden gælder ganske særligt, forsåvidt angår reglen i § 4. Efter denne regel skal adoptivforholdet jo kunne hæves, selv hvor det drejer sig om store børn. Lad os sige, at det døvstumme barn er blevet 14 år eller 12 år. Barnet elsker sin moder, og det elskes af moderen. Faderen er som nævnt skuffet og ked af barnets defekter og vil af med det. Det er givet, at reglen her foruden en meget hård uretfærdighed mod barnet vil kunne afføde de største ægteskabelige konflikter. Det er givet, således som jeg lige har sagt, og som jeg vil nævne igen, at det vil kunne være en stor synd, en stor uret mod et sådant barn pludselig at støde det ud i det tomme rum, væk fra forældre og hjem, og faktisk gøre det forældreløst. Jeg synes, at disse konsekvenser, som er meget nærliggende, som ikke er noget, man kan sige kun er tænkt, er så alvorlige, at der må være meget store betæneligheder ved at gennemføre bestemmelsen i § 4.